

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412208829
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6412208829.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa BL Telecom debt, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 45 535 108, právne zastúpeného SOUKENÍK-ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti odporkyni Z. E., r. č. XXXXXX/XXXX, bytom R. XXX/XX, XXX XX T., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, so sídlom J. Bánika 2009/2, 960 01 Zvolen, IČO: 42 305 675, právne zastúpeného JUDr. Viliamom Glézlom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie Nemčianska 25, Nemce, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o zaplatenie 122,45 Eur s prísl., na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 12C/41/2014-64 zo dňa 14. 07. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 52,14 Eur, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, na číslo účtu právneho zástupcu vedľajšieho účastníka vedeného vo U. C., a. s., S. T. C., č. ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX . (druhý výrok), z r u š u j e a vec mu v tomto rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) návrh navrhovateľa zamietol (prvý výrok). Navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 52,14 Eur, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, na číslo účtu právneho zástupcu vedľajšieho účastníka vedeného vo U. C., a. s., pobočka zahraničnej banky, č. ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX (druhý výrok). Okresný súd o náhrade trov prvostupňového konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“). Uviedol, že „Odporca mal v konaní úspech, trovy konania si neuplatnil, vedľajší účastník si uplatnil trovy právneho zastúpenia a z tohto dôvodu súd priznal právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 52,14 Eur.“

Proti uvedenému rozsudku „v rozsahu priznaných trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi“ podal navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie. Odvolanie odôvodnil v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. s tým, že okresný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že trovy vedľajšieho účastníka sú neúčelné. Výkonom ochrany spotrebiteľských práv združenie napĺňa svoje vlastné poslanie, za účelom ktorého bolo založené, či už v súdnom alebo v správnom konaní. Zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými bolo umožnenie, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Združenie by preto malo disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Nespochybnuje ústavne zaručené právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, avšak spochybňuje účelnosť vynaložených trov na právne zastúpenie ako subjektu odborne spôsobilého, znalého danej problematiky a z toho dôvodu aj zákonom privilegovaného subjektu. Tým, že vedľajší účastník žiada

priznať trovy právneho zastúpenia, priznáva, že odporcovi neposkytol pomoc pri ochrane jeho práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním. Z uvedeného potom vznikajú pochybnosti o účelnosti a dôvodoch vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorý už pri vstupe do konania bol zastúpený advokátom, hoci ešte nevedel o akú právnu vec ide. Sám vedľajší účastník neposkytoval ochranu práv odporcovi ako spotrebiteľovi. V súčasnosti existuje veľký počet rozhodnutí, ktoré sa týkajú obdobných konaní a nič nebráni vedľajšiemu účastníkovi, aby vstúpil do konania bez právneho zástupcu a jednoducho by poukázal na súvisiace rozhodnutia. Podľa neho ide o hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní, ktoré vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Je potom otázne, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne priznaním trov konania. Vedľajší účastník do konania nepriniesol žiaden prínos, nepoukázal na inú skutočnosť, než na akú majú súdy povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti. Uviedol, že podľa jeho názoru je podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka súhlas hlavného účastníka na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať v súvislosti s čím poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 188/2012 zo dňa 05. 02. 2013, v zmysle ktorého „z ustanovenia § 93 Občianskeho súdneho poriadku nemožno žiadnym spôsobom vyvodiť, že by vedľajší účastník mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu ním podporovaného účastníka, svoj nesúhlas s vedľajším účastníctvom tento účastník ani nemusí odôvodňovať.“ Účel procesnej pomoci vedľajšieho účastníka hlavnému účastníkovi v sporovom konaní môže byť naplnený, len ak hlavný účastník konania s takýmto vstupom súhlasí. Súd preto vždy musí účastníkov konania právne relevantným spôsobom upovedomiť o procesnom úkone vedľajšieho účastníka, ktorým prejavil vôľu vstúpiť do konania a zároveň musí mať súd vždy jasno, či účastník, ktorého chce vedľajší účastník podporovať, s jeho podporou súhlasí, resp. či nevyjadril nesúhlas. Na vyriešenie otázky procesného postavenia subjektov, ktorí sa zúčastňujú konania, nie je možné uplatniť domnienku v zmysle § 101 ods. 3 O. s. p. Združenie je navyše podporované Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, a to poskytovaním dotácií a zároveň podporou odbornosti spotrebiteľských združení v oblasti ochrany práv spotrebiteľov. Na základe uvedeného potom žiadal, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu vo výroku o trovách konania tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne sa náhrada trov konania nepriznáva. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Odporkyňa ani vedľajší účastník na strane odporkyne sa nevyjadrili k odvolaniu navrhovateľa. V dôsledku odvolania krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok prvostupňového súdu v odvolaní napadnutom výroku o trovách konania (druhý výrok) podľa ustanovenia §221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil a podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia mu vec v tejto časti vrátil na ďalšie konanie.

Z predloženého súdneho spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ sa domáhal zaplata 122,45 Eur s príslušenstvom. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania. Rozsudkom zo dňa 14. 07. 2014 prvostupňový súd návrh zamietol. Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal, na základe akého ustanovenia O. s. p. nárok na náhradu trov konania priznal (§ 142 ods. 1 O. s. p.), avšak ďalej už len stručne uviedol, že „súd priznal právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 52,14 Eur.“

S ohľadom na uvedené zistenia odvolací súd považuje rozhodnutie prvostupňového súdu vo výroku ohľadne náhrady trov prvostupňového konania za nepreskúmateľné.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je požiadavka riadneho odôvodnenia rozhodnutia jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu. Dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodovania súdov a vylúčiť ľubovôľu, lebo len vecne správne (zákonu celkom zodpovedajúce) rozhodnutie a náležite, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa ústavné kritériá vyplývajúce preň z Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rozhodnutie súdu musí mať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah povinnosti rozhodnutie riadne odôvodniť sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle všetkých okolností každej veci. Občiansky súdny poriadok minimálne kritériá pre odôvodnenie rozsudku určuje v ustanovení § 157 ods. 2, z ktorého vyplýva, že súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne,

jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Pokiaľ sa jedná o uznesenie, zákon sa o obsahových náležitostiach jeho odôvodnenia nezmieňuje, keď v § 169 ods. 1 O. s. p. len pomerne stroho konštatuje, že odôvodnenie sa uvedie v písomnom vyhotovení uznesenia, a v odseku 2 prvá veta tohto ustanovenia stanovuje, ktoré uznesenia odôvodnenie obsahovať nemusia. Z dôvodu absencie komplexnejšej právnej úpravy je pri posudzovaní obsahových náležitostí odôvodnenia uznesenia primerane potrebné postupovať podľa § 167 ods. 2 O. s. p. a citované ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p. (týkajúce sa povinnosti súdov odôvodniť svoje rozhodnutia) treba z hľadiska čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, ods. 26) vykladať a uplatňovať tak, že aj uznesenie musí vo svojom odôvodnení obsahovať dostatočné a relevantné dôvody, na základe ktorých bolo založené. Teda aj v rámci uznesenia je potrebné (rozhodnutie o trovách konania, ktoré je obsiahnuté v rozsudku má povahu uznesenia), aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie podstatné a právne významné.

V posudzovanom prípade je záver prvostupňového súdu o aplikovaní zásady úspechu pri rozhodovaní o náhrade trov konania (§ 142 ods. 1 O. s. p.) správny, avšak z odôvodnenia jeho rozhodnutia týkajúceho sa náhrady trov konania nie je možné zistiť, podľa akého právneho predpisu, z ktorých jeho ustanovení prvostupňový súd pri výpočte trov právneho zastúpenia vychádzal, teda jeho postup nie je možné preskúmať.

Z rozhodnutia prvostupňového súdu (ako už bolo uvedené), taktiež nie je zjavné, za aké konkrétne úkony právnej služby priznal odmenu, eventuálne paušálnu náhradu, kedy boli tieto úkony vykonané a ani výšku odmeny vrátane paušálnej náhrady. Rozhodnutie prvostupňového súdu je teda v odvolaní napadnutom výroku jednoznačne nepreskúmateľné, a preto ho odvolací súd zrušil.

Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že v enunciiate rozsudku absentuje výrok ohľadne náhrady trov konania účastníkov, ktorý mal vo veci úspech.

Prvostupňový súd s ohľadom na uvedené závery odvolacieho súdu v ďalšom konaní opakovane rozhodne o náhrade trov konania s tým, že v novom rozhodnutí bude potrebné presne uviesť, podľa akých ustanovení príslušného právneho predpisu postupoval, za aké konkrétne úkony právnej služby priznal náhradu trov právneho zastúpenia priznal, kedy boli jednotlivé úkony vykonané a vyčíslil ich výšku za každý úkon právnej služby zvlášť.

Odôvodnenie rozhodnutia o náhrade trov konania musí byť jasné a zrozumiteľné pre účastníkov a taktiež preskúmateľné pre nadriadený súd konajúci o eventúálnom opravnom prostriedku (v prípade jeho podania niektorým z účastníkov konania).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.